

**Autorski program działania
Gubińskiego Domu Kultury
na lata 2022-2029**
#StartKultury2022

Koncepcja i opracowanie: Andrzej Winiszewski

Gubin, sierpień 2022

Ramowe założenia i cele

Podstawowym założeniem funkcjonowania Gubińskiego Domu Kultury jest działalność w obszarze szeroko rozumianej kultury, z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań społecznych, lokalnych i regionalnych. Ważnym aspektem tych działań jest transgraniczna specyfika regionu (PL-DE) i wynikające z niej cele:

- a) rozwijanie współpracy międzynarodowej na poziomie Euromiasta Gubin-Guben,
- b) integracja mieszkańców obu miast,
- c) wspólne tworzenie projektów, realizacja działań i wyznaczanie kierunków rozwoju.

Działalność GDK skupiać się będzie na:

- wspieraniu i prezentacji wszelkich form aktywności artystycznej,
- promocji lokalnego środowiska twórców i animatorów kultury, korzystaniu z ich dorobku i osiągnięć,
- dostrzeganiu i rozwijaniu aktywności młodzieży,
- otwartości na nowe pomysły i formy kreacji kultury,
- działaniach edukacyjnych i popularyzatorskich, podnoszących poziom kultury mieszkańców z jednoczesnym zaspokajaniem ich potrzeb i oczekiwań,
- wspieraniu i promocji inicjatyw związanych z promocją miasta w kraju i zagranicą.

Jednym z ważniejszych założeń pracy GDK w najbliższych latach będzie wprowadzenie działań z zakresu kultury w szeroko rozumianą **przestrzeń miejską** i wykorzystanie jej wszystkich walorów. Symboliczne *wyjście* kultury z dotychczasowej siedziby GDK oznaczać będzie:

- a) adaptację i przystosowanie **miejskiego deptaka** na potrzeby działalności kulturalnej w okresie umożliwiającym aktywność animacyjną (w miesiącach od kwietnia do września). Główna założenie tej koncepcji to utworzenie w tym miejscu plenerowego **Pasażu Kultury**. Planowane formy aktywności to przede wszystkim akcje aktywizujące mieszkańców miasta (spotkania, animacje, imprezy cykliczne, działania artystyczne np.)
- b) wykorzystanie przestrzeni **miejskiego parku** przy ul. 3 Maja, z adaptacją centralnie położonej fontanny na potrzeby sceny plenerowej (np. koncerty kameralne) oraz dostosowanie przestrzeni parkowej na potrzeby działań animacyjnych, profilaktycznych i pro-edukacyjnych
- c) stworzenie centrum działań o charakterze integracyjnym w ramach Euromiasta na **Wyspie Teatralnej**, z jednoczesnym przywróceniem jej historycznych znaczeń i walorów (np. działania teatralne) i wykorzystaniem wielu dostępnych rozwiązań technologicznych, niwelujących bariery językowe i kulturowe między społecznościami niemieckiego Guben i polskiego Gubina.
- d) przystosowanie **Placu Chrobrego** na potrzeby plenerowych wydarzeń z jego architektoniczną strukturą i historycznym kontekstem (pokazy historyczne, koncerty plenerowe).

Kluczowa dla funkcjonowania GDK w sferze tworzenia rozległego planu działania jest współpraca z organizacjami, stowarzyszeniami i instytucjami, których cele statutowe obejmują także działalność kulturalną, ze wskazaniem zwłaszcza na:

- a) Gubińskie Towarzystwo Kultury,
- b) Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Gubińskiej,
- c) Bibliotekę Publiczną w Gubinie,
- d) Państwową Szkoła Muzyczna,
- e) Klub Kobiet Niezależnych,
- f) partnerskie organizacje i instytucje z terenu Niemiec.

Osobnym obszarem wymagającym zaangażowania struktur GDK w istotnym stopniu jest pogłębienie i wypracowanie nowej formuły współpracy z miejskimi szkołami i placówkami oświatowymi. Rolę GDK w tym zakresie postrzegam jako rodzaj instytucjonalnego koordynatora działań kulturalnych, zwłaszcza w tych sektorach, których nie obejmuje tradycyjny szkolny program nauczania. Charakter i zakres tematyczny tych działań obejmować będzie np.:

- a) międzyszkolne turnieje i konkursy,
- b) akcje edukacyjne,
- c) współpracę z niemieckimi partnerami,
- d) promocja miasta i jego historii, z uwzględnieniem specyfiki pogranicza,
- e) zaangażowanie młodzieży szkolnej w działania wspierające GDK zwłaszcza w sferze promocji medialnej (social media), organizacyjnej (utworzenie samodzielnej grupy animacyjnej) oraz kreatywnej (dostosowywanie działań do potrzeb grupy docelowej).

W działaniach długofalowych niezbędne jest utworzenie kalendarza imprez, który obejmować będzie zarówno imprezy odbywające się w GDK od lat, które na stałe funkcjonują w miejskim krajobrazie kulturalnym jak i zupełnie nowe inicjatywy, które wzbogacą ofertę kulturalną skierowaną do mieszkańców oraz te, które obejmować będą swoim zasięgiem cały region pogranicza, Ziemię Lubuską a nawet rozpoznawalne będą w skali całego kraju.

Do najważniejszych imprez realizowanych w formacie cyklicznym, których organizacyjna kontynuacja stanie się priorytetem dla GDK w najbliższych latach należą: **Poetyckie Rubieże**, **Dark Side Festiwal**, **Wyspa Literacka**, **Gubińskie Zaduszki Jazzowe**, **Wiosna nad Nysą**.

Lista wydarzeń, które funkcjonować będą cyklicznie w kalendarzu kulturalnym GDK obejmować będzie także spotkania o charakterze okolicznościowym. Zajmują one ważne miejsce w polskiej tradycji, znakomicie służą wzajemnej społecznej integracji i wprowadzają element poczucia przynależności narodowej zwłaszcza wśród młodego pokolenia. Są to przede wszystkim: **Wigilia Miejska**, **Dzień Edukacji Narodowej**, **Obchody Dnia Niepodległości**, **Walentynki**, **Dzień Kobiet**, **Dzień Dziecka** i in. Każde z nich, w nowej, odświeżonej formule będzie realizowane w najbliższych latach.

W ofercie kulturalnej w ramach programu **#StartKultury2022** znajdują się także nowe inicjatywy i pomysły organizacyjne, obejmując swoim zasięgiem całą sieć instytucji kulturalno-oświatowych. Do najważniejszych zaliczam:

- a) **Gubińskie Prezentacje Kulturalne** – to corocznie odbywający się przegląd aktywności środowiskowej miasta. Jego celem będzie diagnoza potrzeb, określenie poziomu artystycznego zespołów i grup artystycznych połączony z działaniami warsztatowymi (zawodowa kadra szkoleniowców i wykładowców). Impreza dedykowana będzie placówkom oświatowym (szkoły) oraz grupom nieformalnym działającym w mieście.
- b) **Moc Muzyki** – prezentacje **Gubińskiej Sceny Muzycznej** i zapraszanych formacji związanych ze środowiskiem gubińskich muzyków.
- c) **Kino na Kanapie** – to próba wprowadzenia do kalendarza ofert kulturalnych filmowych prezentacji, zarówno wybranych, bieżących nowości kinowych jak i specjalnych przeglądów filmu w ramach projektów ogólnopolskich np. *Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej, Kino Dzieci*.
- d) **Teatr Żywy** - działania o charakterze impresaryjnym we współpracy z Teatrem Lubuskim w Zielonej Górze, gościnnymi spektaklami z programami obejmującymi klasykę teatru (Fredro, Szaniawski, Czechow) po widowiskowy teatr eksperymentu (Terminus A Quo). W ramach projektu **Teatr Żywy** przewidziane są także kameralne spektakle dla najmłodszych i całych rodzin.

Nowe otwarcie – Gubin na mapie kulturalnej Polski

Nowe Otwarcie to szczególna część autorskiego programu funkcjonowania GDK w najbliższej perspektywie czasowej. W założeniu koncepcyjnym są to wydarzenia kulturalne o ponadregionalnym zasięgu, wychodzące poza sferę lokalnej kultury i co najważniejsze, wprowadzające Gubin na mapę ważnych wydarzeń w skali ogólnopolskiej.

- a) **Polsko-Niemieckie Dni Kultury Serbołużyckiej** – to modelowy projekt Euromiasta Gubin-Guben. Jego program obejmować będzie wszelkie dziedziny kultury Serbołużyckiej od tradycji, tańca, muzyki, strojów po prezentacje literackie, spotkania i kulinaria. Projekt realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniami Serbołużyckimi Cottbus-Chociebuż.
- b) **Gubińskie Święto Wieży** – dwudniowe wydarzenie nawiązujące swoją tematyką do historii Kościoła Farnego, który od dekad postrzegany jest jako symbol jedności historycznej miasta. W ramach święta wykorzystane zostaną, dotąd martwe i nieczynne zabudowane poziomy wewnątrz wieży Kościoła Farnego na kameralne polsko-niemieckie spotkania z historią miasta i pogranicza, czasowe wystawy, mini-koncerty, seminaria edukacyjne, promocja lokalnego środowiska literatów z promocją wydawnictw połączone z alternatywnymi elementami rekreacyjno-sportowymi (konkurencja sportowa „Bieg na wieżę”). Projekt wychodzi poza region gubińsko-gubeńskiego pogranicza włączając w to partnerskie stowarzyszenia **Słubfurt** (Słubice

/ Frankfurt Oder) i **Musknica** (Bad Muskau) tworząc na ich wzór region **Gubien** (Gubin / Guben).

- c) **Plenerowy Festiwal Filmu *Kino na Wyspie*** – kilkudniowy festiwal kina amatorskiego poświęcony problemom pogranicza. W kilku sekcjach realizatorskich (Duży Format, MikroKino, Archiwalia) prezentowane będą filmy z Polski i Niemiec tworzone przez filmowców amatorów. Festiwal *Kino na Wyspie* odbywać się będzie na Wyspie Teatralnej w Gubinie, miejscu o wyjątkowych tradycjach teatralnych i szczególnym, symbolicznym znaczeniu dla polsko-niemieckiego pogranicza w rejonie Euromiasta Gubin-Guben.

Działalność merytoryczna Gubińskiego Domu Kultury

Działalność GDK to także codzienna praca o charakterze edukacyjnym. Priorytetem na najbliższe lata będzie organizacja zajęć tematycznych aktywizujących różne grupy wiekowe. Szczególna uwaga kierowana będzie na dziedziny aktywności artystycznej nieobecne w standardowym toku nauczania systemu oświatowego i artystycznego. Rozwijanie zainteresowań artystycznych, edukacja alternatywna, promowanie kreatywnych postaw społecznych, inspirowanie, motywowanie i wspieranie wszelkich form aktywności kulturalnej - to podstawowe założenia w tworzeniu ramowego programu codziennej pracy GDK.

W ramach prowadzonej działalności edukacyjnej i artystycznej działać będą następujące sekcje, grupy działania i koła zainteresowań:

- Sekcja plastyczna
- Sekcja rękodzielnictwa artystycznego
- Młodzieżowa Grupa Otwarte
- Foto-Klub (dla entuzjastów fotografii)
- Klub Kolekcjonera
- Sekcja Młody Dziennikarz (we współpracy i udziale Wiadomości Gubińskich)
- Teatr Żywy – Warsztat Młodego Aktora
- Pracownia Orange
- Grupa śpiewacza Łużyczanki
- Uniwersytet Trzeciego Wieku
- Sekcja muzyczna

W okresie ferii zimowych i letnich wakacji GDK przechodzić będzie w tryb działań plenerowych organizując i wspierając wszelkie inicjatywy formalnych i nieformalnych **miejskich grup działania** funkcjonujących na zasadach wolontariatu na terenie całego miasta. Zajęcia, dopasowane do preferencji i oczekiwań uczestników, organizowane będą także na terenie Domu Kultury z pełnym wykorzystaniem infrastruktury, sprzętu i pracowników

merytorycznych. *Wakacje z kulturą* wpisane zostaną w plan działań w przestrzeni miejskiej, w ramach letniego **Pasażu Kultury** na deptaku miejskim.

Promocja i reklama działań GDK

Komunikacja społeczna funkcjonująca w otaczającej nas rzeczywistości medialnej w dużej części opiera się na narzędziach i działaniach marketingowych w systemie **social mediów**, czyli powiązanych sieci internetowych, portalach społecznościowych, komunikatorów i sprawnego mailingu. Nie rezygnując z tradycyjnych form promocji i reklamy (papierowe foldery, ulotki, plakaty itp.) promocja wydarzeń organizowanych przez GDK odbywać się będzie także poprzez lokalną i regionalną prasę ściśle związaną z życiem miasta i jego mieszkańców a także na antenach regionalnej radiofonii (Radio Zachód, Radio Index, Polskie Radio). Ważnym celem w tej sferze aktywności GDK będzie tworzenie **młodzieżowych grup wsparcia** na co dzień pracujących w gubińskich szkołach ponadpodstawowych realizujących programy i projekty szkolne w zakresie promocji i reklamy.

Polityka finansowa i kadrowa

Podstawowym źródłem finansowania działań Gubińskiego Domu Kultury jest budżet przyznawany corocznie przez organizatora – gminę Gubin o statusie miejskim. Zabiegając jednak o zapewnienie mieszkańcom Gubina jak najszerszej oferty działań kulturalnych, GDK będzie rozszerzać również zakres dostępnych źródeł finansowania.

Pozyskiwanie środków pozabudżetowych odbywać się będzie poprzez składanie wniosków do instytucji unijnych, zwłaszcza na terenie Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr a także samorządowych instytucji regionalnych (Wojewoda Lubuski, Urząd Marszałkowski) i instytucji centralnych, w tym Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowego Centrum Kultury oraz Instytutu Sztuki Filmowej i instytucji pokrewnych.

Spodziewany wzrost wpływów obejmuje także długoterminowy wynajem pomieszczeń znajdujących się w substancji lokalowej GDK (np. restauracja), odpłatne udostępnianie sali widowiskowej na wszelkiego rodzaju koncerty, spektakle, eventy, konferencje i spotkania oraz wypożyczanie sprzętu oraz techniki scenicznej zewnętrznym podmiotom i organizacjom.

W miarę rosnących potrzeb i możliwości poszerzany będzie specjalistyczny zespół instruktorski, własne zasoby sprzętowe oraz zaplecze socjalne na potrzeby wewnętrznych i zewnętrznych form działania GDK.